

ЗАПИСНИК СА СКУПШТИНЕ  
САВЕЗА СЛАВИСТИЧКИХ ДРУШТАВА СРБИЈЕ  
ОДРЖАНЕ 27.12.2022. ГОДИНЕ

**Присутни:** проф. др Исидора Бјелаковић, проф. др Вељко Брборић, доц. др Бранко Вранеш, доц. др Тања Гаев, проф. др Милорад Дешић, проф. др Рајна Драгићевић, доц. др Мина Ђурић, проф. др Сања Ђуровић, доц. др Валентина Илић, проф. др Весна Ломпар, асс. мср Стефан Милошевић, проф. др Зона Мркаљ, доц. др Весна Николић, проф. др Александра Корда Петровић, проф. др Александар Милановић, доц. др Никола Радосављевић, проф. др Далибор Соколовић, доц. др Наташа Станковић Шошо, проф. др Бошко Сувајцић, проф. др Срето Танасић, проф. др Зузана Чижикова.

Проф. др Рајна Драгићевић, председник Савеза славистичких друштава Србије, отворила је 27. децембра 2022. године у 12.30 часова, у Сали за седнице Филолошког факултета у Београду, седницу и предложила следећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Извештај о раду Савеза славистичких друштава Србије током 2022. године;
2. Организација XIX конгреса Савеза славистичких друштава Србије *Савремено проучавање српског језика, књижевности и словенских језика као матерњих, инословенских и страних*, који ће се одржати од 23. до 25. августа 2023. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду;
3. Припреме за XVII међународни конгрес слависта у Паризу, који ће се одржати у августу 2025. године;
4. Разно.

Дневни ред је једногласно усвојен.

- 1. Извештај о раду Савеза славистичких друштава Србије током 2022. године.**

Проф. др Рајна Драгићевић скренула је пажњу на чињеницу да је годину 2022. обележила специјална војна операција у Украјини, која се одразила и на светску славистику. Проф. др Рајна Драгићевић потом је изложила хронологију активности Савеза славистичких друштава Србије, која следи у прилогу:

а) Иако је уобичајено да се Скупштина Савеза славистичких друштава Србије (у даљем тексту: Скупштина) одржава једанпут годишње, ове године се састајала два пута. Први пут чланови Скупштине су се састали 23. марта 2022. године да би осмислили одговор српског Националног комитета на писмо МКС-а од 10. марта 2022. године у којем се тражило да се чланови одреде између 4 могућности: а) да се конгрес одложи; б) да се откаже; в) да се одржи без руске делегације; г) да се одржи без руске и белоруске делегације. Став већине чланова Скупштине био је да се конгрес одложи. Скупштина је осудила предлог да се конгрес одржи без присуства руске и белоруске делегације. Одговор је послат организаторима МКС-а почетком априла 2022. године. Реакција Савеза славистичких друштава Србије била је изразито ажурна. Све славистичке институције биле су упознате са дешавањима у светском славистичком покрету. Свима је послат и допис Скупштине и сви су могли да се изјасне о том допису пре него што је са електронске адресе Савеза послат у Париз.

Проф. Бошко Сувајдић, представник Србије у МКС-у, и проф. др Рајна Драгићевић били су позвани на састанак проширеног МКС-а од 2. априла 2022. године, на којем су учествовали председници свих Комисија МКС-а. Атмосфера је била напета, али одлука је била да се конгрес одложи до 2025. године, што је требало да се потврди у септембру 2022. године, на заседању МКС-а.

На заседању МКС-а од 2. септембра 2022. године донесена је коначна одлука о одлагању конгреса и послат протокол. У октобру 2022. године проф. др Рајна Драгићевић послала је писмо члановима МКС-а као реакцију на поменути протокол.

Проф. др Рајна Драгићевић подсетила је присутне да је Савез славистичких друштава Србије послао пријаве за секцијске реферате, постер реферате, тематске блокове у формуларима какве је тражио организатор. Такође је послато упутство за припрему радова

и информација да је рок за предају радова продужен до 31. децембра 2023. године, а да ће зборник радова бити објављен 2024. године.

б) Савез славистичких друштава Србије обављао је уобичајене послове у вези са одржавањем сарадње са страним и домаћим славистичким институцијама. С једне стране, страним славистима је предочена информација да српски славистички покрет постоји и да добро функционише, а са друге стране, србисти су упућени на чињеницу да припадају кругу слависта и да су део међународне организације. Србистика није изолована у оквирима Србије и околних земаља у којима живе Срби. Наведени су примери активности подршке институцијама: подршка Одбору за стандардизацију поводом 25 година од оснивања, подршка Матичином протесту против закона о родној равноправности; подршка Друштву за српски језик и књижевност у вези са манифестацијом *Март, месец српског језика*, честитка Институту за славистику РАН поводом 75 година од оснивања.

в) Издавачка делатност Савеза славистичких друштава Србије развија се на изразито квалитетан начин, а у 2022. години обухватила је следеће публикације:

Шипка, Данко. *Словенски језици: генеалогичка и идеолошка*. Београд: Савез славистичких друштава, 2022.

Ђурић, Мина. *Трансмузикализација текста: музика српске модернистичке књижевности*. Београд: Савез славистичких друштава, 2022.

Гинић, Јелена. *Фонетика руског језика*. Београд: Савез славистичких друштава, 2022.

Књига доц. др Мине Ђурић ушла је у ужи избор за награду Димитрије Богдановић за 2021/2022. годину.

г) Проф. др Далибор Соколовић поднео је финансијски извештај о раду Савеза славистичких друштава Србије у протеклом периоду. Наведено је стање на рачунима Савеза славистичких друштава Србије у Комерцијалној банци (77.270,91 RSD) и Трезору

(171.041,61 RSD) на дан 27. 12. 2022. У издавачкој кући „Чигоја” Савезу је на располагању 316.336 RSD.

**2. Организација XIX конгреса Савеза славистичких друштава Србије *Савремено проучавање српског језика, књижевности и словенских језика и књижевности као матерњих, инословенских и страних*, који ће се одржати од 23. до 25. августа 2023. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду.**

Проф. др Рајна Драгићевић истакла је важност традиције националних конгреса Савеза славистичких друштава Србије у XXI веку (преглед конгреса у XX веку може се пронаћи на сајту Савеза). У најкраћим цртама, то су:

**а) 16. Конгрес Савеза славистичких друштава Србије**

- Време и место одржавања: 6, 7. и 8. октобар 2005. у Врњачкој Бањи
- Тема: Актуелни проблеми у проучавању и настави српског језика и других словенских језика и књижевности
- Број учесника: 330
- Пријављено: 152 реферата
- Одржано: 119 реферата

**б) 17. Конгрес Савеза славистичких друштава Србије**

- Време и место одржавања: 18, 19. и 20. септембра 2009. у Соко Бањи
- Тема: Савремено изучавање српског језика и књижевности и словенских језика као матерњих, инословенских и страних
- Број учесника: 267
- Радови: српски језик (29 радова), књижевност (23 рада), славистика (22 рада), методика (40 радова)
- Скуп је финансирао Филолошки факултет Универзитета у Београду, а зборник је финансирало Министарство просвете.

**в) 18. Конгрес Савеза славистичких друштава Србије**

- Време и место одржавања: 29, 30. и 31. август 2014. године у Београду
- Тема: Савремено изучавање српског језика и књижевности и словенских језика као матерњих, инословенских и страних

г) Године 2018. није одржан национални конгрес Савеза славистичких друштава Србије јер је то била година Конгреса МКС-а у Београду.

Проф. др Рајна Драгићевић потом је прешла на организацију 19. Конгреса Савеза славистичких друштава Србије. Првобитни план да Конгрес буде одржан 7, 8. и 9. октобра 2022. године промењен је у корист августа 2023. године. За председника Организационог одбора изабран је проф. др Вељко Брборић, за заменика председника Организационог одбора изабран је проф. др Далибор Соколовић. Договорени су саставни делови наслова Конгреса: 1) српски језик и књижевност, 2) словенски језици и књижевности, 3) наука и настава. Договорено је да скуп мора бити акредитован у Министарству просвете, науке и технолошког развоја и да треба тражити финансијску помоћ од Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства културе. Проф. др Рајна Драгићевић дала је затим реч председнику Организационог одбора проф. др Вељку Брборићу.

Проф. др Вељко Брборић образложио је ставке у вези са организацијом Конгреса. Одржавање Конгреса на Филолошком факултету у Београду је најбољи избор за учеснике преваходно из финансијских разлога. Предложени термин Конгреса одабран је због расположивости учионица пре почетка испитних рокова. У позивању наставника на Конгрес помоћи ће Друштво за српски језик и књижевност Србије. Конгрес ће бити акредитован као национални конгрес током јануара 2023. године. Наставници који не могу доћи у Београд имаће могућност онлајн учешћа. Износ котизације биће 5000 RSD, при чему пензионери котизацију неће плаћати, наставницима ће котизацију плаћати школе, а разматра се могућност плаћања половине котизације за учеснике са рефератом. Конгрес ће бити промовисан на Републичком зимском семинару. Тема Конгреса неће се мењати у односу на претходни, а рецензенти ће бити одређени када пристигну радови. Изабран је Програмски одбор у саставу: проф. др Вељко Брборић, председник, проф. др Далибор Соколовић, заменик; чланови: проф. др Рајна Драгићевић, проф. др Весна Ломпар, проф. др Биљана Марић, проф. др Бошко Сувајџић, мср Стефан Милошевић, доц. др Тања Гаев, доц.

др Мина Ђурић, доц. др Бранко Вранеш, доц. др Никола Радосављевић, доц. др Весна Николић и доц. др Валентина Илић. Изабран је Организациони одбор у саставу: проф. др Рајна Драгићевић, председник, проф. др Бошко Сувајцић, проф. др Вељко Брборић, проф. др Далибор Соколовић, проф. др Весна Ломпар, проф. др Биљана Марић, проф. др Александар Милановић, проф. др Славко Петаковић, проф. др Исидора Бјелаковић, проф. др Срето Танасић.

Проф. др Далибор Соколовић обавестио је присутне да ће Конгрес промовисати на семинару за наставнике руског језика.

### **3. Припреме за XVII међународни конгрес слависта у Паризу, који ће се одржати у августу 2025. године.**

Проф. др Рајна Драгићевић дала је реч проф. др Бошку Сувајцићу у вези са припремама за XVII међународни конгрес слависта у Паризу, који ће се одржати у августу 2025. године.

Проф. др Бошко Сувајцић упознао је присутне са током састанка МКС-а од 2. септембра 2022. године (записник са састанка доступан је на сајту Савеза славистичких друштава Србије). Известан број чланова МКС-а предлагао је радикалне реформе начина одржавања Међународног конгреса слависта и начина функционисања Међународног комитета слависта. Предлагано је, на пример, укидање квота учесника и укидање националних комитета слависта, које би Међународни конгрес слависта фактички изједначило са другим славистичким конференцијама. Проф. др Бошко Сувајцић се више пута током састанка залагао за одржавање добрих традиција Међународног конгреса слависта и Међународног комитета слависта, које никако не искључује конструктивне реформе, али се одлучно бори против могућности укидања Конгреса. Проф. др Александар Лукашанец истицао је да се правила одржавања Конгреса не могу мењати током припрема Конгреса, које су већ у току. На састанку у августу 2023. дискусија на ову тему ће бити настављена, а члановима МКС-а биће до тада достављен писани предлог реформи.

Проф. др Рајна Драгићевић потцртала је неопходност одржавања највишег научног нивоа Међународног конгреса слависта, изразивши став да би радикалне и необразложене

реформе довеле до укидања МКС-а. Проф. др Рајна Драгићевић прочитала је писмо које је тим поводом послала проф. др Наталији Берњицкој (у прилогу).

Проф. др Бошко Сувајдић подвукао је да већина чланова МКС-а не подржава радикалне реформе.

Проф. др Александар Милановић успоставио је аналогију између дешавања у МКС-у и научноистраживачких пројеката у оквиру програма „Идентитети” Фонда за науку Републике Србије, скренувши пажњу на потискивање националне тематике, које им је заједничко.

Проф. др Срето Танасић потом је изнео и доставио следећу дискусију, коју наводимо у целости:

„Као српски слависта србиста, као потпредседник Славистичког друштва Србије и председник Одбора за стандардизацију српског језика, чији је задатак између осталог и брига о статусу српског језика на међународној научној и културној сцени, имам потребу да се укључим у дискусију и изнесем став поводом тачке дневног реда везане за Конгрес слависта у Паризу.

Ми не можемо прихватити расправу о реформи славистичког покрета јер је очито да је то део глобалистичког плана чији је један од циљева и уништавање култура које му нису потчињене, то значи – културно ропство. Те циљеве глобалисти су већ и обзнанили, није случајно ни одакле су најјача залагања за реформу (читај: уништење) славистичког покрета. Наравно, глоб. покрет има својих носилаца и у словенском свету.

Славистички покрет је основан с циљем да словенске науке и културе могу саме себе представљати у свету науке и културе. Национални комитети су основани да би свака национална славистика могла да на конгресе шаље оне научнике за које сама сматра да ће је најбоље представљати, а не да то неко дуги одређује. Не може се дозволити промена циљева покрета и утврђеног начина њиховог остваривања ни под којим притисцима. Не може се ингеренција националних комитета преносити ни у целини ни делимично, ни за један утврђени период, на било које новостворено тело, без обзира на слаткоречива образлагања, јер то значи потпуни губитак његових ингеренција – о томе имамо доста сведочанстава – овде мислим и на разлоге које је изнео проф. А. Милановић. Правило је да кад се да сагласност и на неку безначајнију промену после се одузимају ингеренције и без

питања, камоли сагласности. У сваком детаљу подржавам ставове против реформе слав. покрета што их је изнео председник Савеза славистичких друштава Србије.

Ми данашњи српски слависти немамо ни мандат ни право да се сложимо са мењањем славистичког покрета онаквог како су га наши претходници осмислили, сигурно са добрим разлозима, а свако може да у њему учествује ако га прихвата или не учествује; има много дугих лингвистичких асоцијација у свету, могу се правити и нове – ко жели.”

#### **4. Разно.**

Није било дискусије под тачком Разно.

Састанак је закључен у 13.15ч.

Записник водио:

Оверава:

доц. др Бранко Вранеш

проф. др Рајна Драгићевић

У Београду,

16. 1. 2023.